

Szerkesztőségi iroda:
Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pietz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
nalkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor
Félévre ———— 12 „
Negyedévre ———— 6 „
Egy hóra ———— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1900.

XXIX. évfolyam. 189. szám.

Szombat, augusztus 18

Szent István napjára.

Nagybecskerek, augusztus 18.

Dicső multunknak nagy emlékein el-
borongó lelkünk a hazafias lelkesedés tisztá
örömeivel emlékezik meg történelmünk nagy
alakjairól.

A századok ködén át felidézünk néma
kriptákból ősi hagyományunk szent emlé-
kezeti nagyságait, kitárjuk sziveinket a
hálás nemzeti kegyeletnek, történelmünk
mithikus távlatából magunk elé varázsol-
juk a dicsőült alakokat, a vitéz harcso-
kat, a meggyőződés vértanuit, a szabad-
sághősöket, a jog és alkotmány bástyáinak
daliás munkásait.

Pietásunk örökzöld koszorújával övez-
zük körül a legendás multnak szent emlé-
keit, ünnepi dallal bálványozzuk azokat,
kiknek emléke drága a mi szívünknek.

Ünnepnapokat szentelj!

Es mi hálás kegyelettel emlékezünk
meg évenként az első magyar királyról.
A röghöz kötő hétköznapi alacsony
porából az emlékezés szárnyain felemel-
kedünk az ő nagy alakjához, kit „magyar
kiván“.

Es feltárul lelki szemeink előtt a
mult képe. Ott áll előttünk a polgáriasodó
Európának közepén, az ázsiai vándorló
nomádoknak új otthonában egy királyi
alak, a ki szent koronával fején, fejedelmi
erényekkel szívében, férfias tetterővel karjában
a bevándorolt magyarok pusztító
hadát egy állandó államformába forrasztja
össze, a ki a nyers erő romboló hatalmát
a művelődés, az erkölcsi emelkedés, a fel-
világosodás fényével egyesíti.

Egy király, a ki fenségének palást-
jával eltakarja a multak bűneit, szent éle-
tével kiengeszteli a serdülő nemzet balsor-
sát, a ki lángszavu fejedelmi tettekkel
hirdeti az emberszeretetet a pogányoknak
és az igaz Isten hitét terjeszti a pogány
erkölcsöktől eldurvult nép között.

Egy király, a ki ércszavu törvényekbe
véste a szabadság jogait, a ki nemzetté
formálta ezt a népet és a királyság állam-
formájának erős határaival vonta be az

ősök vére árán szerzett földet, hogy ne
legyen ezen kívül számára más hely a vilá-
gon sehol.

A vallási kegyelet erényeiért szentté
avatta, a hazafias emlékezés pedig halha-
tatlanná teszi az első magyar királyt, ki-
nek emlékezete nem hal ki e nemzetből
soha. Utána jött a megpróbáltatásoknak
sok keserű ideje; az európai államalakul-
ások forrongásai közepette trónokat, biro-
dalmakat söpörtek el ujjabb és ujjabb el-
lenséges áramlatok; százados rabigának
terhe alatt nyögött a magyar és a párt-
viszályok önmérsztő harcaiban kime-
rülve, megfogyva már honát is alig
lelte e hazában, — de az első magyar
királytól örökölt eszméknek terméke-
nyítő ereje mindig támasztott ujjabb és
ujjabb honmentő óriásokat, kik új életre
keltették a balsorstól megtépett hazát, szent
István koronájának birodalmát.

Ezért olyan benső, olyan szent, olyan
általános az első magyar király tisztelete
és emlékezete.

De a mikor az oltáráldozat égbe szálló
tömjénfüstjével áldozunk a multak nagy
emlékeinek, nem feledkezünk meg az első
király emléke iránti hűségünk himnuszának
zengése közben a jelenről sem. Dalunkra:
„ah hol vagy magyarok tündöklő csillaga?“
szívünk szava itt benn hangos dobogással
válaszolja: Itt van ő, a legelső magyar
ember képében, a mi bölcs, jószágos ki-
rályunk, szívében is felséges, indulatban
nemes, szeretetben nagy uralkodónk! A ki
hálás kegyelettel maga is szobrokat emel
a nemzeti mult nagyságának, a ki ural-
kodói erényekben méltó utódja az első ma-
gyar királynak és méltó viselője a Szent
István koronájának. A kihez az alattvalói
hűség igaz érzelmeivel ragaszkodik Szent
István birodalmának népe, melyet a király
testőrségévé avat fel a királyhűség erénye.

A hétfői napon, midőn halánkat feje-
zük ki a Gondviselésnek azért, hogy a Szent
István szellemének éltető erejét a viszon-
tagságok és megpróbáltatások viharjársai
közepette épen fentartotta a magyarban,

— egyttal áldást kérünk a koronás ki-
rályra, az ezer éves hazáért és a szabad
haza mindenik fiára!

A király napja.

Az emberiség haladásának azon, minden
tekintélyt, hagyományos uralmat leromboló, egye-
temes áramlatában, mely többek közt avult elő-
ítélet gyanánt söpörte el a művelt világ tulnyomó
részén a dinasztikus érzületet, érintetlen és
rendületlen szikla gyanánt emelkedik ki Magyar
ország.

A magyar nemzet ősi lovagi jelleméhez,
érett, tisztult politikai ítéletéhez méltatlan, szé-
gyenletes ballépés volna, ha a legparányibb hűt
lenséget követné is el ezeréves nemzeti létének,
állami önállóságának egyik legerősebb alapelve, a
monarkikus szellem ellen.

S ha látjuk, hogy világszerte nemcsak az
abszolút uralkodók, hanem az alkotmányos, sőt
köztársasági államfők élete, biztonsága is folyton
fenyegető merényletektől remeg; jól eső nyugalom
és büszkeség fogja el lelkünket, tapasztalván
azon családias, meghitt bensőséget, kölcsönös és
föltétlen bizalmat, mely köztünk és koronás
királyunk között évről-évre izmosodón fennáll s
egyaránt irigylésre méltóvá tesz fejedelmet és
népet.

Hogy ez így van és nem másképp, annak
forrása első sorban kétségtelenül a magyar nem-
zet történelmi nevezetességű dinasztikus érzülete.

Minden igaz magyar hazafi szívből szereti,
teljes meggyőződéssel nagybecskerei azt a nemes,
derék férfit, kinek ősz fejét Szent-István kor-
onájának sok százados dicsőfénye övezi.

Szeretjük, mert jónak, igaznak tapasztaljuk
lépten nyomon, becsüljük, mert lelkületében, jelle-
mében a tróntól teljesen független emberi nagy-
ságnak számos ragyogó vonását szemléljük.

Ezen a napon, mikor ő felsége dicsőséges
élete alkonyának évfordulójához ért, a hozzá
ragaszkodó hűséggel, igaz szeretettel siető ün-
neplők sorában; hálás hódolatának, szeretetteljes
nagybecskereinek egyszerű, őszinte tolmácsolá-
sában senki által nem engedi magát megelőz-
tetni a magyar nemzet.

Éljen a király! *

A „TORONTÁI“ tárcája.

Nagybecskereki krónika.

— A Torontái eredeti tárcája. —

A lomb perege hull a fáról,
Viszi a nyár hűvös szele,
S annyi reményt, bimbózó vágyat
A semmiségbe hord vele,
Felhők mögött a messzeségben
Bujkál a fényes napsugár,
Ereje fogytán, nem melegenget,
Hisz oda van a nyár.

A fény is szürkességgé lett már,
S mig ezer ember kesereg,
Az elmúlásra, pusztulásra
Leszáll az ősi permeteg;
Virág, szín, illat foszladozóban
Es dalavesztett a madár,
A multak álmait siratja,
Hisz oda van a nyár.

Eljönnek majd az őszi estek,
Vele a hosszú éjszakák,
A nagy Pán panaszos siralmát
Zokogja az egész világ,
Virágjaiból kirabolva
Oly szomorú lesz a határ,

Az ég is elbusul fölötté,
Hisz oda van a nyár.

De a kinek legtöbb oka
Lészen melankóliára,
Felvirrad a szalmaözvegy
Alkonya is nemsokára,
S bárha sántit e hasonlat,
Nem egy szalmaözvegy bánta,
Hogy sok gyászos busulásban,
Görbe utakon lett sánta.

Hazajönnek a menyecskék,
Üde ifjan, sine cura,
Sokat használt egész nyáron
Férj uramnak is a kúra,
Fölsendülnek lassan lassan
Régi, kedves, édes hangok . . .
. . . S nyüzsgönek a friss váltóktól
A nagybecskereki bankok.

Szent igazság, mint a hogy már
Leveleken nincsen porzó,
Hogy élénkebb lett ezerte
Alkonyattájt most a korzó,
Ott rójja a szürke járdát
A ki szegény, a ki rangos,
Nagyvilági kalandjait
Ott regéli doktor Hangos.

A kinek a zsebe pedig
Laposra vált szépen már is,
El-elbámul a csudákon,
Hogy micsoda fényes Páris!
S hogy már épp fürdőre menjen
— Mert ez illik is, hiába, —
Csöndes este, késő este
Elrándul Abbázia-ba.

Hazajön az egész város,
Munkálkodni bárha restel.
Fönn az ócska városházán
Ithon van a polgármester,
Kapualjban, irodákban
Tisztogatnak délben, este,
De a java „tisztogatást“
Perisics már elvégezte.

Sok, színes zászló lobog a szélben,
Az ég felé hő ima száll.
Mi is szolozsmát zengünk róla,
Hogy hetven éves a király;
Fiatal szíve azért most is,
Mint hajdanában, feldobog . . .
. . . Adj Uram néki boldogságot,
Ugy leszünk mi is boldogok!

Bob.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. sz.) mindennap reggeli 5 $\frac{1}{2}$ órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére csak kedden és pénteken délután 5 óráig. A kádfürdő egész nap este 7 $\frac{1}{4}$ óráig nyitva marad; zuhanyfürdő egész nap.

Augusztus 18. Nagybecskereki iparosok ünnepélye.
Augusztus 27. Közigazgatási bizottság.
Aug. 27. Rendkívüli megyei közgyűlés.

— **Személyi hir.** Rónay Jenő főispán tegnap pompás egészségben hazaérkezett nyári szabadságáról és ma újra elfoglalta hivatala vezetését. Már a mai nap folyamán részt vett a király 70.ik születésnapja alkalmából rendezett isteni tiszteleteken.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Torontálvármegye törvényhatósági bizottsága folyó augusztus hó 27-én délelőtt 1 $\frac{1}{2}$ órákor rendkívüli közgyűlést tart. Az állandó választmányi ülés 23-án délután 1 $\frac{1}{4}$ órára tüzetett ki.

— **Szent-István.** Nagy ünnepre virrad hétfőn Magyarország; minden igaz érzésű fia szívből ünnepel. Hivatalnok leteszi a tollát, iparos a szerzsámját, kereskedő becukja az üzletét, hogy az első magyar király emlékezetén fellángolva újabb erőt merítsen magának a mindennapi küzdelemre. Hisz ő is munkában lelte gyönyörét. Árpád apánk megszerezte nekünk e hazát, az ő gondoskodó előrelátása megtartotta azt. Dicsőséges szent jobbra a budai bérceen épült templomba, zarándok utra hívja a magyarokat, kik elmennek messze-messze földekről oda, e nagy, e szent napon. — Ez a szent jobb mutassa nekünk magyaroknak továbbra is az utat, ez irányítsa törekvéseinket mindenha. Szent-István napja nemzeti ünnep; így ékelték ezt be a törvénykönyvekbe. S a mikor megkondulnak a templom harangjai, a levegő hullámozva vízi tovább e hangokat e három folyós hazán s minden városban, minden községben csengnek-bongnak az ércnyelvek az ő dicsőítésére. — Szent István napja alkalmából a helybeli róm. kath. templomban reggel 7 órakor csendes német mise, fél 9 kor csendes magyar mise után 10 órakor nagy mise lesz a legfényesebb asszisztenciával, a kóruson zenés misét adnak elő. Az alkalmi egyházi beszédet Raskó Sándor segédlelkész fogja tartani.

— **Ujanyakönyvvezetők.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Torontálvármegyében anyakönyvvezető helyettesekké a fényi kerületbe Giel Miklós segédjegyzőt, a német párdányiba Hess Antal községi irnokot, a szajániba pedig Gedei Sándor h. községi irnokot nevezte ki és, a szajáni anyakönyvvezető helyettes kivételével, valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **Jegyzők gyűlése.** A torontálmegyei községi és körjegyzők egylete folyó évi szeptember hó 8-dik napján d. e. 10 órakor Nagybecskereken a Rózsa-szálloda II. od. emeleti nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre az alapszabályok 12. §-a értelmében az egylet összes tagjai ez uton is meghívotnak. Ugyanaz nap délelőtt 8 órakor választmányi ülés tartatik, melyre az egylet tisztikara és választmánya megjelenésre felkératik. A tárgysorozat a következő: A magyarországi községi és körjegyzők országos központi egylete elnökségének a közigazgatás egyszerűsítése tárgyában 106/1900. szám alatt kelt sürgős indítványa. Ez alkalmával az egylet kéri a kartársakat, hogy e tárgyban teendő esetleges javaslatokat írásban foglalva magukkal hozni és községi bírójuk évi javadalmát, levelezőlapon, Forster Imre egyleti főjegyzővel Idvorn, sürgősen közölni sziveskedjenek.

— **Izraelita istentiszteletek.** Az izr. hitközség templomában az istentiszteletek folyó hó 24-étől kezdve este 7 $\frac{1}{4}$ órákor kezdődnek.

— **Katona hangverseny.** Mint már egy ízben említettük, a nagybecskereki Polg. Dalárda három nagybőszabású hangversenyt rendez, az első é. tely szeptember hó 22-én a kaszinóban, 23-án a Korona-szállóban, 24-én a Rózsa szállóban folyik le. A hangversenyen a szegedi cs. és kir. 46. gyalogezred zenekara fog közreműködni. Mint értesülünk a műsorban Beran János r. k. hitközségi karnagy két solo előadása (zongorán és hegedűn) van felvéve. E három estély iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik.

Nagybecskerek városa is kivette részét az ünnepelésből. Már tegnap a kora délutáni órákban kitérték a nemzetiszínű lobogókat s alig alkonyodott be, százával hullámozott a közönség az utcákon.

Igen szépen sikerült a kivilágítás. A vármegyeházán a középső arkádok alatta királynak transzparens képe volt látható s a Ferenc József-tér emeletes háza gyönyörű hatást keltenek kivilágított ablaksoraikkal. A városháza fénytengerben uszott, amelynek a Hunyady-utca felőli homlokzatán színes villamos körték-ből ügyesen összeállított fénykoszoru övezte a király arcképét (Beck Gyula munkája). A Hunyady-utca minden háza ki volt világitva és az üzletek is ontották magukból kirakataikon át a fényt. Kévéssel 7 óra után a tűzoltók zenekara végighaladt a kivilágított s felzúszlózott utvonalon, harsogó zenével, mely temérdek sétálót vonzott a főutcára. A tűzoltóság ezután az őrtanyára vonult, melynek udvarán ügyesen csoportosított apró mecsekekkel körülvett transzparens képe állott a királynak tűzoltó felszerelések és emblemák közt, az előtérben fecskendőkkel. A közeli mászótorony tetején bengáli tűzek égtek, szólott a zene s a kórház-utcából ember-ember hátán nézte a tűzoltók lojalis hódolatát.

Mitő zenekara felváltva Milán bandájával, régi szokás szerint szerenadét adott a megyeház előtt, majd a városházához vonult, a hol szintén elhúzták a hazafias, nemkülönben a pompásnál pompásabb magyar népdalokat.

A templomok ünnepe.

Az első istentisztelet az izr. templomban folyt le tegnap este, a hol megjelentek az összes polgári és katonai hatóságok, azonkívül nagyszámu — főleg hölgy — közönség. Dr. Klein Mór főrabbi magas szárnyalású imája után elmondta lelkes magyarsággal áthatott ünnepi beszédét, mely nagy hatást tett a jelenlévőkre. Ferenc József uralkodási éveit, ugymond, két vezércsillag soha el nem halványuló fénye ragyogja be. E két vezércsillag kifejezője ez a jelszó: Egyesült erővel. Az egyikben a nemzet önérzete, a másikban büszkesége jut kifejezésre s azt magyarázzák e szavak, hogy legyen a magyar egy a hazaszeretben, királyhűségben, kerülje a meghasonlást, gyűlölködést, vakbuzgalmat, faje öitéletet. Majd fejtegeti a király másik jelszavát: „Bizalmam az ősi erényben“ s így folytatja: Ez az ősi erény, mely a nemzetet ezer év viszontagságai közepett és 500 évet felelő vallásos buzgóságában fenntartotta, melybe királyunk bizik s a ki a kétkedés vagy hitetlenség kavargó örvényébe teljesen el nem merült, Isten ujját kell hogy lássa abban a véletlennek látszó tényben, hogy ugyanabban az esztendőben lépi át dicsőségesen uralkodó királyunk a bibliai kor küszöbét, midőn a biblia szentségében és örökkévalósággal teljes odaadással hívő egyház, melynek ő felsége leghűbb fia, kilencszázados jubileumát ünnepli. Az ünnepély fényét nagyban emelte Lewin Hermann főkantort gyönyörű éneke, nemkülönben Rippka karnagy szép orgonajátéka. Az énekkart, a mely pompásan működött, Narozsni ur vezette.

A róm. kath. plébániatemplomban ma délelőtt 10 órakor ünnepélyes nagymise volt, melyen megjelentek a polgári és katonai hatóságok, testületek és egyesületek fejei és nagyszámu ájtatos közönség. Tedeum után Szabó Ferenc apátplébános fényes segédlettel infulás misét szolgáltatott, mely alatt az egyházi ének-és zenekar Kempter ünnepi miséjét adta elő. Istentisztelet után a vegyeskar elénekelt a Hymnust, a melyet a közönség együtt dalolt vele.

Az ág. ev. templomban Jeszenszky Nándor, a görögkeletiben pedig Straits György esperes mondtak hálaadó istentiszteletet.

A templomokban megjelentek Rónay Jenő főispán, dr. Dellimanics Lajos alispán, dr. Duka László törvényszéki elnök helyettes, Botka Béla megyei főjegyző, Tóth István pénzügyigazgató, dr. Grandjean polgármester, dr. Perisics Zoltán városi főjegyző, Matiegka Vilmos cs. és kir. őrnagy, Keszler nyug. honvédelezredes, Várady Ede csendőrszázados, a vármegyei, városi, törvényszéki, pénzügyigazgatósági tisztikar, valamennyi hivatal, testület, egylet és óriási számu közönség.

— **Megmérgezett szerb pap.** Hódmezővásárhely annak idején híres let a lekváros derelyéjéről, a melybe belekeverték gonosz hitvesek és gyermekek az arzenikumot, hogy halottaik után felszedhessék a temetkezési költségeket. Van ám ebből a fajtából nálunk, Torontálban is elég. Különösen az oláh nép kultiválja s főleg Egresen szokott előfordulni, mint a hogy már számtalan esetben adtunk róla hírt. Annál nagyobb szenzáció tárgyát képezi most az a följelentés, mely a napokban érkezett a nagybecskereki királyi ügyészséghez. Az van benne elmondva, hogy Bánén Illés gyéri görögkeleti lelkész, a ki folyó évi január 28-án halt meg, nem mult ki természetes halállal, mert a felesége megmérgezte. A csendőri nyomozat tényleg kiderített annyit, hogy a pap magas összegre volt biztosítva, s ezt a pénzt az özvegy fölvette. A nagybecskereki ügyészség megindította ebben a rejtélyes ügyben a vizsgálatot, a mely hivatva lesz majd kideríteni, hogy mi igaz belőle? Annyi azonban tény, hogy az új század körül nagyon vadultak lettek az erkölcsök. Szülő gyermekét, ez viszont szülőjét, hitves hitvestársát gyilkolja le orvul néhány rongyos forintért. Az isteni szeretet kihalóban, a tisztességérzet veszendőben van. Nem ismerik a becületet, csak az önérdeket, a hasznot.

— **Leányszöktető cimbalmos.** Mióta Rigó Jancsinak olyan óriási szerencséje akadt Chimay hercegnővel, azóta a barna képű fiuk nagyobb büszkeséggel dült ki a mellüket s nem egy akad köztük, a ki Rigó méltó utódjának képeli magát. Nagyobb az értékük a női szemek előtt, a mit bizonyít az is, hogy Rigó óta több vállalkozó akadt a hölgyek között s csak legutóbb szöktetett meg egy muzsikus egy előkelő bácskai leányt. Az alább elmondandó hír Török-Becsén kezdődött és Nagybecskereken ért véget egy méla akkorddal, olyan szomorúan, a hogy a Gyuri cimbalmos szokta verni a drótokat. Farkas Istvánné szül. Pál Verona törökbecsei lakosnő tegnap megjelent a rendőrségnél, és előadta, hogy 17 éves Viktoria nevű leányát f. hó 15-én elküldötte Havlics törökbecsei óráshoz, valami javítás hazahozatala végett, de a leány többé nem tért vissza. Biztosan tudja, hogy Balázs György törökbecsei cigány cimbalmos szöktette meg, és hogy most itt Nagy-Becskereken húzták meg valahol magukat. Rendőrt kért a bánatos szívű anya, s ennek kíséretében elindult leányát fölkeresni. A vásártérben, Farkas János tulajdonát képező nádas tetejű fészekben húzta meg magát a szerelmes pár s javában turbékoltak, mikor az anya és a rendőr beállítottak hozzájuk. A rendőrségre kísérték őket, a szökevény leányt visszaadták édes anyjának, a cimbalmos ellen megtették a följelentést.

— **Gőzgépezélok és kazánfűtők vizsgálja.** A nagybecskereki gőzgépezélok és kazánfűtők vizsgáló bizottsága folyó évi szept. hó 13-án délelőtt 11 órakor a nagybecskereki m. kir. állami építészeti hivatalnál képesítő vizsgálatot tart. A vizsgálatra jelentkezni lehet a kitézött napon délelőtt 9 óráig a fentnevezett hivatalnál.

— **Elzúllott élet.** Valamikor olyan szépen indult neki az életnek, anyai reménység fűződött hozzá, mint kevés másához. Egyike volt a legkiválóbb jogászoknak. Gyors felfogás, helyes gondolkodás jellemezték, beléltott a legszökevényesebb dolgok mélyébe s nem tűnődött sokat a megoldásán. Aztán közbejött valami, a mi sok lángésznek bolygatta már meg a lelki nyugalomát. Nem találta meg házasságában azt a boldogságot, a melyet joggal elvárt, sőt megkövetelt az élettől. Az asszony elvált tőle, ő pedig süllyedni kezdett. Az ívásra adta magát s a pálinka gőze elfeledtetett vele mindent. Mikor ugy hajnal felé teljesen elázva, csaknem eszméletét veszítve dülöngélt ki a lebuajok kapujából, akkor érezte magát a legjobban. Tompa kábultságában nem látta a hajdani fényes induló karrierjét, nem látta azt az asszonyt, a kire annyit gondolt s nem látta önmagát, mert különben feltámadhatott volna még a jobbik érzése, a mely undorral tölti el. Kálmán Imre pedig süllyedt,

egyre súlyosabb lett a ruhája, szennyes a fehérsége, — nem bánta. Próbáltak neki valami állást keríteni jólelkű emberek, a kiknek fájt, hogy ilyen nyomorultul pusztul el ez a zseni. De sokkal jobban megmegtételezte már lelkét a nyavalya, semhogy tisztességes, munkás ember válhatott volna belőle. Két év előtt visszakerült Törökbe, hol valamikor nagy szerepet játszott. Már akkor félig oda volt, vörösbé játszott a szeme az italtól s nem átalotta végezni egy szálodában a hetes munkáit. Régi ismerősei azonban tisztességes ruhát adtak rá, ellátták pénzzel is, hogy csak menjen másfelé. Kálmán azonban hamarosan eladta testéről az uri gunyát s már másnapon holtrészegen tántorgott egy szomszédos faluban. Aztán eltűnt, nem tudta senki, merre jár. Szánalom kísérte idegenben utait, mint a hogy egy eltévelyedett lelkét szokás sajnálni. Most jött róla újabb értesítés. Balsorsa, vagy nyughatatlan vére, a mely nem ad neki soha nyugtot, elvitte Szabadkára, a hol teljesen elrongyolódva járta sorra a házakat könyörödményeket gyűjtve, mint bármilyen más csavargó. A rendőrség aztán elfogta és engedély nélküli koldulásért 24 órai elzárásra ítélte, a melynek letöltése után hazatoloncolják szülőföldjére, Kecskemétre.

— **Lőporral fölgyjűjtött termés.** Egres községben nagy tűz pusztított az elmúlt éjjel. A határban borult lángokba Csonka Károly 550 kéve búzája és Golyánkó János 730 kéve gabonája. A vizsgálat földerítette, hogy a gabonát maguk a tulajdonosok gyűjtötték föl, miután előbb azt kétszeres értékre biztosították. Lőport rejtettek a gabonakereszték alá s aztán meggyűjtötték a lőport, amelytől nagy durrogás között kigyulladt a gabona. A gyűjtőkat följelentették a nagykikindai kir. ügyészségnek.

— **Bérgyilkosság.** Rémes gyilkosság történt Módoson, melyről a csendőrség a következő részleteket derítette ki: Pancsák Józsefné második felesége volt férjének, a kivel éppen ezért nem élt jó viszonyban két fia: Vince és István. Az asszony azonban kedvében járt beteges férjének, ki a múlt hónapban végrendeletet csinált s mindent a feleségének hagyott. Mikor a fiuk ezt megtudták, felbőleltek Purják Adám csavargót, hogy pusztítsa el mostohájukat. A bérgyilkos 100 forintért vállalkozott is a rémes tette s baltával agyonütötte az asszonyt, azután megszökött. A csendőrök azonban elfogták, a mikor letartóztatták a Pancsák fiukat is, mert kiderült, hogy ők voltak a felbujtók.

— **Egy érdekes levél.** (Bécsi tudósítónktól.) Wolf Rudolf ur rajzoló Bécsben, Heugasse 18. szám alatt, levélben, melyet alább közlünk, tudatja velünk, milyen kitünő eredményt ért el felesége egy Ausztriában eddig ismeretlen gyógyszerrel, mely a betegség vagy vérszegénység által elgyöngyült vért bámulatosan felfrissíti.

— A legbámulatosabb eredményt értem el, írja Wolf ur, Williams dr. Pink piluláival. Feleségem gyomorbajban szenvedett s miután egy ideig használta a Pink-pilulákat, fájdalom megszűnt s ma igen jól érzi magát. Ugyanezt a módszert alkalmazom leányomnál bémérsége ellen s remélem, hogy ugyanolyan eredményt érek el, mint anyjánál.

A Pink pilula bámulatosan erős hatást gyakorol az egészségre. Számátalan a vér gyöngeségéből származó betegség van, melyet gyökeresen gyógyít. A friss, tiszta, rendszeresen működő vér eltünteti a vérszegénységet, a sárgaságot, reumaszténiát, gyomor- és bélhajt és reumát. A Pink pilula a testnek új erőt, ellenálló képességet ad s ez biztosítja az egészséget és a hosszú életet.

Kapható minden gyógyszerárban, valamint a magyarországi főraktárban: Török József gyógyszerésznél, Budapest, Király-utca 12. Doboza 1 frt 75 kr. vagy 6 doboz 9 frt.

— **Tüzek.** Megyeszerte fordulnak elő, majdnem mindennap kisebb-nagyobb kazalégek, amelyek mind elmaradhattak volna, ha kellő elővigyázattal és figyelemmel vannak az illetők, jól tudván, hogy a kazlak közelében tilos a dohányzás. A kisebb károkról nem referálhatunk, a nagyobbak a lefolyt héten a következők voltak: Gyertyárfy László újfalu uradalmában

leégett egy buza és egy borsó asztal, meg egy cséplőgép. Az összes kár többre rug 10.000 koronánál. — Dr. Mihalovits Ödön nagybecskereki lakosnak a mellecei határban levő birtokán egy nagy kazal szalma és két kazal árpa leégett. A kár 7200 korona. — Katalinfalván Repp Mátyás és Wasche Mátyásnak égett le egy egy hosszú buzakazla összesen 5000 korona értékben. Ez utóbbiak kivételével a többi kár mind megtérül, mert biztosítva voltak a leégett kazlak.

— **A leányzöktető orfeum.** Megemlékeztünk nemrég az itt működött és megugrasztott orfeum egy stiklijéről, a mely nagy felháborodást keltett mindenfelé. A 13 éves kis lányt, akit azzal csaltak el az anyjától, hogy zenekonzervatoriumba visznek, azonnal elvették a társulattól s bár nem nagyon izlett neki már a polgári élet, lassankint mégis kezdtek megjuhászítani. Néhány nap múlva azonban a leány kikerült a kórházba s ott van jelenleg is, mert a szemét gyógyítják. Ez a körülmény pedig élénk világot vet arra a bűnös, züllött életre, amely a brettlin táplálkozók féreghez hasonlóan. A kis lány azon az uton indult, hogy elveszítse örökre szeme világát s ha a nagybácsi idejekorán nem fedezi fel eltévelyedését, ma már Isten tudja hol folytatja azokat a szokásokat, a melyeket jeles környezetét kivánt bele oltani. Csinos volt a gyerek, csak a szeme volt kicsiny. Ezen is tudnak ott segíteni s naponta belladonna cseppeket eresztettek a szemébe, hogy a pupillák kitáguljanak s megkapja azt a ragyogó fényt, büvösnek látszó ragyogást, a mely után bomlanak a kis-korú balekok és nagykorú unatkozók. Azzal nem törődtek, hogy esetleg örökre elveszik előle az Isten ezernyi teremtményét s koldust faragnak belőle, a ki testében, lelkében megmegtévelyezve kerül vissza az életbe. Dehogy törődnek. Nincs abban a truppan semmi jobb érzés, csak a haszon, a kapiszás, a harácsolás fejlődött ki rendkívüli módon az idők folyamán. Elmond a kis lány most már mindent s lassankint maga is belátja, hogy milyen jó volt kikerülnie az ingoványból. Ha kevés volt a bevételük, nem kaptak enni s gyorsan le kellett feküdniük, hogy megmeneküljenek az éhségtől. Hiába kértek ilyenkor egy falatot is, nem kaptak. Ha pedig valamelyik vendég pénzadományban részesítette őket a külön tányérozásnál, azt a pár hatost is elszedték tőlük a rabszolgatartók. Voltak aztán külön órák a kacérságból, kacérságából, meg más egyeből, a mi alkalmas reá, hogy megbolygassa egy ártatlan gyermek romlatlan kedélyvilágát. Nem is szólunk arról a levegőről, a melyet magukba szívtak a környezetben, mikor felcsillanó szemmel figyelték a léha kuplékat, a melyekben annyi új volt olyan dolgokról, a mikről eddig nem hallottak! A kis lány gyógykezeltése jó időt vesz még igénybe, de szemvilágát biztosan visszanyeri. A hatóságokat pedig felhívjuk, hogy nézzenek ezentúl jobban utána az orfeumoknak, s nem árt, ha a körmükre koppantanak a hasonló esetekben. Ez is a büntetőtörvénykönyvbe ütközik ugyan, de — nem tudni hogyan — sikerült kibujnia az igazgatónak a következmények alól, noha megérdemelte volna, hogy vele itassák meg azt a belladonnát, a mit annak a kis lánynak csöpögtetett a szemébe.

— **A bánlaki gyilkosság.** Megemlékeztünk már tegnap röviden a bánlaki gyilkosságról. Tudósítónk most a következő részleteket telefonozza lapunknak: Trailla Marta jómódu bánlaki gazda csöndesen iddógált a korcsmában, mikor hozzá telepedett Maxa Vada, egy teljesen elzüllött 20 éves suharc. Közben szóváltás támadt valami csekélység fölött s Trailla állítólag arcul ütötte Vadát, ki hirtelen bicskát rántott elő és szíven szurta a gazdát. A gyilkos, a kit azonnal letartóztattak, tagadja tettét. A nagybecskereki törvényszék itt van a helyszínen, a hol ma felboncolták az áldozatot.

x **A legizletesebb asztalviz** a „Kristály” Szent Lukácsfürdői hegyiforrás, mely mint egészséges ásványvíz, több száz orvos által ajánlva van.

— **Zága János mint centrum.** Barth Béla temesvári hadapródiskolai növendék a nagy szünidőt rokonainál töltötte Román Szárcsán. A napokban a kis katoná Pfeifer József társaságában, aki szintén Temesvárról jött Szárcsára, sétálni indultak a Temes folyó partján, hogy majd szarkákra vadásznak. Mig folytonosan lövöldözve haladtak a folyó mentén, társaságuk lassacskán felszaporodott. Velök haladtak Rehtinger András és Mátyás, Lofrang János és Dugendorf János, akik vig vadásztörténetekkel mulattatták a kis katonát. Egyszerre egy furdőző társaságra bukkantak, akik az uri társaságtól cigarettát, vagy cigarettának való dohányt kértek, sőt hangosan követeltek. Heten voltak a furdőzők, valamennyien román szárcsai parasztok, névszerint Szára Trifun, Zsvoin Miksa, Veresán Pál, Pankaricsán Lázár, Popovits János, Czária József és Zága János. Midőn hiába követelték a dohányt, a már távozó társaságot elkezdtek kövekkel dobálni. Barth Béla, akinél a Flaubert puska volt, visszafordult feléjük s reájuk fogta a puskát, de barátai félrerántották a puska csövét és így Barth lövése a földbe furódott. Erre vérszemet kaptak a parasztok s most valóságos közaport bocsátottak a fiatalokra, sőt egyik közülök, akit Zága Jánosnak hívtak, jól tudván, hogy a Flaubert puska nem ejt halálos sebet, kiugrott a vízből s megfordulva, oda kiáltotta a fiatalok felé: Most löj rám kutya! Barth kapta a puskáját, célzott, és tényleg oda lőtt, ahová az oláh kívánta. A lövés talált, Zága János bukfencet vett s aztán felordított. Mire hazavitték, meghalt.

— **Cseléd Ujság.** Van immár a cselédeknek is friss ujságjuk, melyben kényük kedvük szerint cikkezhetnek a nagyságok ellen. A „Cseléd Ujság”, melynek első száma most jelent meg Budapesten, programjában kifejti, hogy a cselédek pártfogásába veszi, őket embertelen bánásmód ellen megvédelmezi, jogaikról felvilágosítja és szükség esetén a hozzá forduló cselédek jó tanácssal ellátja. Azonban mindjárt első számában találunk kifogásolni valót. Cselédek arcképeit közli, a kiket kitüntetésre érdemesnek talál. Legnagyobb részben olyan cselédek arcképei ezek, a kik legfeljebb 2—3 esztendeig szolgáltak egy helyen, holott vannak sokkal érdemesebbek, a kik már 20—30 év óta szolgálnak egy helyen kifogástalanul. Bizonyos azonban, hogy ez az új lap eléggé ravasz, mert első számában a csinosabb cselédek arcképeit közli, a kik természetesen szórnyen imponálni fognak most ezzel a bakáknak.

Szerkesztői üzenetek

S. Lapunk egyik természetdős barátja a következőkben adja meg kérdésére a feleletet: Kísérletek igazolják, hogy a növények nem a földből, hanem a levegőből veszik a testük fejlesztésére szükséges szénét. Igaz, a levegőben igen kevés a szén forrása, mert vegyülete, a szénsav, csak 0.04% ra rug, úgy, hogy 10.000 liter levegőben csak 4 liter, ennek sulya csak 2 gram, azonban a levegő tömörségében mégis annyi a szénsav, tehát a szén is, hogy kielik belőle, a mennyi az összes növényeknek kell. Pedig ugyancsak sok kell, pl. Magyarországon összes erdőségének fái 100 millió métermáza szénsavat nyelnek el, a magyar mezőgazdaság évi termékeiben 102 millió métermáza szén van, ezt mind a levegőből vették. Hogy a szénsav még sem fogy el a levegőből, arról az emberek és állatok lélegzése, a gyárak füstje, a források vize, a vulkánok és szénsavas barlangok gondoskodnak. Hogy azonban a növények szénsavat nyelnek el s helyette okszigént bocsátanak ki, nem lélegzés, hanem valóságos táplálkozás. Az elnyelt szénsavat a növény zöld részének klorofil szemcséi keményítő készítésre használják föl, de csak akkor, ha nappali világosságéri őket. A fénynek vörös és sárga sugarai hatnak a növényekre, a kék fény hatástalan. A növény úgy helyezi el leveleit, hogy mind kapjon elég világosságot, de másrészt a

feljebb! — 12 méter — póstabér és vámmentesen szállítva! Minták kiválasztásra, nemkülönbön fekete, fehér és színes Henneberg-selyem blousok és ruhákra alkalmas 46 krtól 14 frt 65 krig méterenkint.

— Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik. — **Henneberg G., selyemgyáros, Zürichben.** Cs. és kir. udvari szállító. (10/IV—9)

Selyem-damaszt-ruha 9 trttól

szertelen nagy fény ellen is védekeznek a növény. A megre nézve azt állapították meg a kutatók, hogy 0-3 fok meleg a legcsekélyebb, a melyben a növény élete folyamatait végzi, 50 fok a felső határ, a melyben a folyamatok megszűnnek, a legkedvezőbb meleg 22-32 fok.

K. P. Tiszteletreméltó dolog, hogy idegen létére magyar verseket ír, de ez még nem kvalifikáció arra, hogy elfogadható dolgot nyújtson. Előbb tanuljon meg jól magyarul, aztán beszélünk még. A „Mindhiába“ verset azonban érdemesnek tartjuk rá, hogy itt közöljük:

Hiába a gyűlölet, hiába az átok,
Mikor éjjel nappal az arcodat látok . . .
Hiába az eskü, 's hiába lemondás,
Ha szívemnek mind ez, tán szerelmi áldás! . . .
Hiába azt mondom hogy nem szerettelek! . . .
Hej de azért mégis, érted halok élek!!! . . .

X. Y. Z. Felelős szerkesztőnk a jövő héten tér vissza Nagybecskerekre, addig is becses türelmét kérjük. A másik kérdésre sajnálattal nemmel kell felelnünk.

Kerge ur. Ön azt az érdekes hirt közli, velünk, hogy Csőszteleken a következő varációban énekelik a „Röcsös kapu sárgára van festve . . .“ kezdetű népdalt:

»Nem Csősztelek kis angyalom várni . . .«

Legyen szerencsénk tisztelt Kerge ur látogasson meg legközelebb bennünket a szerkesztőségben.

Nakófalva. Levelet irtnak.

Nyilttér.?)

Mint hogy a tavasz előrehaladásával ocsosmót, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálaosan fogadott

MOHAI ÁGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt, mert dús a szén-savtartalmánál fogva, specificus óvász is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutot gyermekeknél és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szén-savánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas betegségeinél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, nyugtató és a szomatot stabilizáló hatásánál fogva.

— Kedvelt borviz. —

426—24.16 A mohai Ágnes-forrás
kezelősége.

Főraktár:

Édeskuty L.

os. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszerárban,
fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Rohitsch Sauerbrunn GYÓGYFÜRDŐ.

Prospectusokkal szolgál az igazgatóság.
Déli vasutállomás: Pöltschach.
GYÖNYÖRŰ NYÁRI
TARTÓZKODÁSI HELY.

Elismert gyógyhely
gyomor-, máj- és
vesebajokban,
cukor-betegség,
epékő, torok- és
gégheurutbántalmakban szenvedők számára.

459—10.10

*) Az a rovat alatt közzétett nem vállal felelőséget a szerk.

TÖRVÉNYSZÉK.

Tárgyalási sorrend a nagybecskereki kir. törvényszéknél.

Bűnügyi tárgyalások

Aug. 23 án:

Marianszki Milán, súlyos testi sértés.
Kovács László és Dobroviz, zsarolás.
Mladen Milos, lopás.

Aug. 25 én:

Prekaiszki Steva, sikkasztás.
Militjev Vlada, okirathamítás
Zsebelyán Vászta, lopás.

Aug. 28 án:

Vári János, lopás.
Kormányos Antal, súlyos testi sértés.
Racsov Frankó, halált okozó súlyos testi sértés.

Aug. 30 án:

Sarity Zsiva, halált okozó súlyos testi sértés.
Ludvig Péter, „ „ „ „ „ „
Kovács Szima, „ „ „ „ „ „

TÁVIRATOK.

A király születésnapja.

Budapest, aug. 18. (A „Torontál“ ered. távirata.) Ő felsége 70-ik születésnapja alkalmából az egész főváros fényes lobogódiszbe öltözött. Valamennyi vallásfelekezeti templomában hálaadó isteni tisztelet volt; a Mátyás-templomban Vaszary Kolos hercegprimás celebrált fényes segédlettel a hivatalos isteni tisztelet, melyen a kormány tagjai, a konzul testület, a tábornoki kar és az összes fővárosi notabilitások jelen voltak. A Vörösmarty téri tábormise, utána nagy díszcsapatszemle volt.

Az ország minden részéből nagy ünneplést jelentenek, különösen fényesen ünnepeltek Nagy-Váradon, Pécsen, Temesvárott és Pozsonyban.

A Ludoviceumban ünnepiesen megtartották az ilyenkor szokásos felavatást.

Ausztriában hasonló módon ünnepeltek. A bécsi fogadalmi templomban a helyőrségnek volt az isteni tisztelete; a hivatalos isteni tisztelet a Szent-István templomban folyt le, az ünnepi misét Gruscha herceg érsek celebrálta.

A párisi rendjel eső.

Budapest, aug. 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Párisból jelentik: Most, hogy az összes jury-k befejezték működésüket, a többi kitüntetések során a francia köztársaság elnöke Lukács Béla kormánybiztos a becsületrend főtisztjévé nevezte ki és a kormánybiztoság többi tagjai a becsületrend különféle alsóbb osztályait kapták.

A katolikusok orsz. nagygyűlése.

Budapest, aug. 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A katolikusok orsz. nagygyűlése mai üléséből Zichy János gróf lendületes beszéde után hódoló táviratot küldött a királynak.

A cár nem jön Párisba.

Budapest, aug. 18. (A „Torontál“ ered. távirata.) Párisból megcáfolják a hirt, hogy a cár Párisba jön.

A burók.

Budapest, aug. 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Pretoriából sürgönyzik: Dewettnek sikerült seregét kis csapatokra osztva, menekülnie az üldözők elől. Kitchener lord fölmentette az Elands-Rivernél harcoló Hoare ezredet.

Pekinget bevették.

Budapest, aug. 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Washingtonból sürgönyzik: A szövetséges csapatok f. hó 15-én este kemény ellenállás után bevették Pekinget. Elsőknek a japánok nyomultak be, akik száz embert veszítettek.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.

Érvényes 1900. május hó 1-től.

Erkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.

Pancsováról: délelőtt 9 óra 15 p.; délután 5 óra 18 p.

Temesvárról: este 8 óra 34 p.; éjjel 10 óra 18 p.

Verseczről: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.

Alibunárról: este 8 óra 34 p.

Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.; este 7 óra 05 p. (csak minden vasárnapon).

Csősztelekről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken).

b) a nagybecskereki (nknbt.) pályaudvarra:

Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zombolyára: délután 4 óra 36 p.

Pancsovára: reggel 8 óra 28 p.; délután 5 óra 30 p.

Temesvárra: délelőtt 9 óra 24 p.; délután 4 óra 36 p.

Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 4 óra 36 p.

Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.

Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) délután 5 órakor.

Csősztelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 30 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnapon).

b) a nagybecskereki (nknbt.) pályaudvarról:

Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

Hirdetések.

6583. sz. 1900.

735—2.1

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye antalfalvai járáshoz tartozó Antalfalva községi jegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással 1560 korona évi fizetés, természetbeni szabadlakás, 400 []-l házi kert, valamint a járlatok utáni átalány évi 140 korona és magánmunkálatokért járó a szabályrendeletben megállapított díj élvezete van egybekötve.

Felhívom a pályázni óhajtokat, hogy képesítésüket és nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi szeptember hó 5-ig annál inkább hozzám nyújtsák be, mert a később beérkezőket figyelembe venni nem fogom.

Antalfalva 1900. évi augusztus hó 14 én.

Szávits Gerő,
főszolgabíró.

Kwizda-féle Kornenburgi marha táppor.

Baromgyógytan-étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhoknak.

50 év óta a legtöbb istállóban használatban, étvágyhiánynál, rossz emésztésnél, teheneknél a tej javítására és a tejtermék szaporítására.

Ára 1/2 doboz Kor. 1.40, 1/2 doboz fillér 70.

Valódi csak a fenti védjeggyel. Főraktár Magyarországon részére: Török József gyógyszerár Budapest, Király-utca 12. szám.

Franz Joh. Kwizda cs. és kir. osztr.-magyar és román kir. udv. szállító, kerületi gyógyszerésznél Kornenburg, Bécs mellett.

Alapítottott 1820-ban

A legajánlatosabb és legutányosabb beszerzési forrás **szőnyegek**, **lőrészvetek**, **csipke- és szövetségűnyők**, **lépokrásoknak** nagyban és kicsinyben

JOANNOVITS DÖME

BUDAPEST, IV., Váci-utca 25. sz.

hírneves gyári nagyraktára. Örökös választék persea és emyria szőnyegekben.

Általános tudott dolog, hogy a szépség előrére, tükörlésére és fejtartására a legkifinomott és legbiztosabb a **Földes-féle**

MARGIT-KRÉME

Ára: 2 kor., kis tégely 1 kor., szappan 70 fillér, puder 1.20 kor.

Készítő: **FÖLDES KELEMEN** gyógyszerész, ARADON.

Kapható minden gyógyszerertárban.

SANTAL EGGER

specifikus értékű szer

mindazon esetekben, hol az orvosok Santal-olajat vagy Copalát ajánlanak, SANTAL EGGER az igen drága és tiszta keletindiai Santal olaj tartalmú minit igen hatóság az ifjúság bántalmánál, miért az orvosok is rendelik.

Csak a törv. védett „Nigrisfele” védjeggyel valódi.

Ára 3 korona — eredeti üvegeként. — Vidékre 3 korona 40 fillér előlegez beiktatása után bérmentve küldi a

„NÁDOR gyógyszerertár”, Budapest, VI., Váci-körút 17.

SCHWARTZ-féle

Páratlan és nélkülözhetetlen foglászító szer a

THYMOL fog-kréme

1 tubus 60 fillér.

Mindenütt kapható.

KOSZVÉNYÉSCSÚZ

egyedüli biztos gyógyszer a hiros **CSÚZ- és KOSZVÉNY-ÉTER.**

Néhányzori bódósülés után kigyógyít minden csúz, köszvény, reumabántalmat, fejfájást, szurást, szaggatást, fogfájást stb. Egy üveg 2 kor., postán 2 kor. 60 fillér előzetes beiktatása után bérmentve küldi az egyedüli készítő

STEINER MIHALY városi gyógyszerertára **TEMESVÁR, Szt.-György-tér 12.**

Ezser kipróbált, a legtöbb betegséget gyógyító házi gyógyszer a

Feller-féle ELSA-FLUID

Egy kísérlet és mindenki állandóan fogja használni.

12 üveget 5 koronáért bérmentve küld az egyedüli készítő

FELLER V. JENŐ gyógyszerész

STUBICA, Fő-utca (via Csáktornyai).

legfinomabb egészségi egyiptomi

TURUL SZIVARKA-HÜVELC

100 db 26 fill. 2000 db 7 kor. 3000 db 10 kor.

postán bérmentve küldi

ENGEL LAJOS SZÉGED

Óvakodjunk éreltalan utasra!

Brady-féle **MARIACELLI GYOMORERŐSÍTŐ**

200 év óta ismeret

Külön hatékony gyomorerősítő, étvágytalanságnál, néha emésztés stb. ellen.

Kis üveg 60, nagy üveg 1.40 fillér. — Kapható minden gyógyszerertárban. — Központi elosztó: **BRADY KÁROLY** „Magyar Király” gyógyszerertára

Bécs, I., Fleischmarkt 1, honnan 3 kis üveg 2.40 kor. — nagy 2 nagy üveg 2.80 kor., bérmentve küldetik.

PSEKHOFFER J.

Orvosilag ajánlott legrégibb házi szer a rossz emésztés összes következményei ellen.

Non szabadna hiányoznia egy háztartásban sem.

Csak akkor valódi, ha minden doboz fedelén a „PSEKHOFFER J.” név vért látszik!

vértisztító labdacsal.

KI AKAR Lenni?

egyeses önkéntes

A ki az előirt iskolákat nem végezte, az is lehet egyenes beiktatás. — A ki már sor alatt állott, elkerül. — Félévesi év kifizetés. — Prospektus legy. küld: **YACHTBLAD ALBERT** a hatvani old. tanf. igazg. Debreczenben. Tanfolyam: o. d. Országos I. m. kir. honvéd ezredes ny. és Bayer A. os. és kir. Ország ny. Feljegyzés: a nm. valóság és közokt. m. kir. minis. megbízásából a tank. kir. főigazgató.

Kipróbált és fényes sikerrel bevált **Ashma, köszvény, szívvese, gyomor-bélbajoknál, idegbajok (Hysteria, Neurasthenia), mákacs vér- és bírbántalmánál. Biztos: védelem széklet és elmezavar ellen. — Díjazott leveletre válaszol.**

Dr. KOVACS J. egyet. orvos.

rendel. intézetében, Budapest, V. Váci körút 13.

Legkifinomottabb és legbiztosabb gyógy mód régi és súlyos betegségekben. Eredményei folytan bámulatosan terjed úgy a bel- mint a külföldön! Sikeres gyógyít számtalan oly esetben is, mikor a modern orvosi tudomány már lemondott a beteg életéről.

Hirdetéseket, reklámokat legelőször közölhet az összes bel- és külföldi lapokban az **ALFALANOS TUDOSÍTÓ**

Hirdetési osztálya (Budapest, VII., Erzsébet-körút 34.)

Tulajdonos: **LEOPOLD GYULA** szerkesztő.

Szakcserében, pontosan és lelkismeretesen eszközölhetnek az összes megbízások. — Költészetek ingyen.

Budapest legújabb látványossága a

BELVÁROSI KÁVÉHÁZ

IV., Kigolyó-tér 2. (Klajka fűszerüzem mellett)

Vidékiek találkozó helye. — Kérés: **STREUBER SÁNDOR.**

vidékiek kedvenc találkozó helye

KLIVENYI FERENCZ

vendéglős elsőrangú éttermel.

Budapest, VI. Andrássy-ut 39.

Kifinomott magyar konyha. — Valódi tiszta borok és a világ híres „Fischerbräu” egyedüli kimerése.

Simon Pál jó hírnevű

PÁRIS szállodája

Budapest, Váci-körút 25.

100 szoba 1 fruttó feljebb kiszolgálással együtt. Fürdő, előszoba kávéház, étterem, söröző a házban. Világos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok felé.

26 ÉV OTA

AZ ELISMERT LEGJOBB

MAGYAR BESZERZÉSI

FORRÁSA

MAUTNER ÖDÖN

BUDAPEST

CS-ÉS KIR-UDV-SZÁLLÍTÓ MACKERESKEDÉSE

ANDRÁSSY-UT 23. ÉS ROTTENBILIER-UTÓZÁS 38.

KÉPES ÁRVEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

A legjobb órákat

legszolidabb és legdivatosabb ékszereket

RÉSZLETFIZETÉSRE

szigoruan szabott árszón szállítja Magyarországra e nemből első és legnagyobb üzlet.

BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órák SZÉGEDEN.

Árjegyzék 2000 képpel ingyen és bérmentve.

GOLIÁT MALÁTA SÖR

Kiváló üdítő ital és gyógyszerelőkre is szolgát.

Általán: Dr. Korányi és Dr. Héthy egyetemi tanár urak megajánlák, vértisztító, emésztést zavartól, nyugtatókénál stb.

Gyár és megrendelési hely:

KÖBÁNYAI KIRÁLY-SÖRFÖZŐ, KÖBÁNYA.

FRATELLI DEISINGER

küld

Fiuméből vagy Triestből

5 kgr. Caba kávé, válogatott . . . 15 kor. 68 fill.

5 . . . Ceylon gyöngykávé . . . 17 . . . 15 .

elvámlva és bérmentve.

50 ÁRVEGYZÉK INGYEN.

BENZIN-MOTOROK

LOKOMOBILOK

és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági célokra

OSERS és BAUER gyárából

a legjobbak és leghíresebbek a felfező szerkezetek között.

Vezetékvonalon és raktár: **DÉNES B.**

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Képes árjegyzék ingyen.

Portbor, Sherry, Malaga, Madeira, Mareate, Chablis, Rajna- és Mosai-borok.

Kaphatók minden jobb flaszor- és csomago-kereskedésekben, szőlők, kávéházak és éttermekben.

Codegna

STABADALMAK ÉRTÉKESÍTŐ VALLALAT

BUDAPEST

MEZSÉBET KÖRÚT 72.

Bel- és külföldi szabadalmak kiadása, értékesítése és finanszírozása. Végezgek és mustrák lejtromozása.

Előrangú kénes hévízű gyógyfürdő, pávialan gőzfürdővel legmodernebb lezsfürdővel, pompás leványvíz uszodákkal, kávé- és kádfürdővel. — 200 kényelmes lakosztállyal. — Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

teli és nyári gyógyhely

BUDAPESTEN.

Oh hajj! Kihűlés, rekedtség ellen gyors és kitűnő **Ejjen!**

eredményrel használhatók az

EGGER-féle MELLPASZTILLÁK

Doboz 1 korona és 2 korona. Próbadoz 60 fillér.

Kapható minden gyógyszerertárban és a főraktárban: Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger mellpasztilla szabadított meg.

Ha észli a haja, használja a kifinomult **HAIR-REGENERATOR**, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza. Üvege 2 korona. Bérmentve 2 kor. 60 fillér, **ZOLTÁN BÉLA** udvari szálló gyógyszerertárban Budapest, V., Nagykorona-utca 23. sz. Szabadeg-tér szélén.

100.000 sorsjegy.

50.000 nyercemény.

Minden második sorsjegy nyer.

A jelenkor legnagyobb nyereséi esélyű sorsjátéka a **III. kir. szab.**

OSZTÁLYSORSJÁTÉK.

Megrendelések intézendők:

GAEDICKE A. BUDAPEST

IV., Kossuth Lajos-utca 12.

Havonta egy húzás.

Tervezet ingyen és bérmentve.

Ügynökök kerestetnek.

H i r d e t é s e k

felvétetnek

a „Torontál” kiadóhivatalában.

Végrehajtó-írnok

alkalmazás nyer folyó évi szeptember 1-től; feltétel: a jegyzői és anyakönyvi ügyekben némi jártasság, magyar és német nyelv tökéletes, román nyelv szóbeli tudása, szorgalom, szép írás, biztos számolás. Fizetése évi 800 korona, havi előleges részletekben, anyakönyvvezető-helyettesé váló kinevezése esetén évi 40 korona.

Klekken, 1900. évi augusztus hó 6-án.

712-33

Hollstein Ede,
jegyző.

M.K. EGYSÉTEM
VEGYTANI INTÉZETE

A KRISTÁLY
SZT. LUKÁCSFÜRDŐI
HEGYTÖRRES
IGENTISZTÁ
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ

KAPHATÓ
FÜSZERKERESKEDESEKBEN
VENDEGLÖKKBEN
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKEZŐ KÖCSIBAN.

Nagyberekereken:

Szauer Árpád, Schnitzler Lipót, Haidegger Ödön, Prandell Rezső, Wischt Ferenc, Armbruster József, Weiserschan J., Deixner Lipót, özv. Guttmann Jakabné, Schlesinger Sándor kereskedésében. 651-x 5

Kiadó lakások november 1-ével, esetleg azonnal is:

Melenczei-utca 445. házban egy 3 utcai, 2 udvari, zárt folyosó és összes mellékhelyiségekből álló szép utcai lakás, vilányos világítás bevezetve.

Ugyanott: egy 2 udvari, zárt folyosó és mellékhelyiségekből álló udvari lakás.

Gizella rakpart 462. sz. házban egy 3 utcai, 1 udvari, zárt folyosó és összes mellékhelyiségekből álló szép utcai lakás, vilányos világítás bevezetve.

Ugyanott: egy 2 udvari és mellékhelyiségekből álló udvari lakás

Felvilágosítást ad

Benkovich Mihály,
gyógyszerész.

706-66

Hölgyek részére nélkülözhetetlen

A női szépség
elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkitünőbb és legbiztosabb a

Margit-Crème,
mely vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan és zsírmentes.

Törvényesen védve.
Ezen védőhírű arckrém pár nap alatt eltávolít szőrt, májfoltot, pattanást, bőrtörést (Mitesser) és minden más bőrbaját. Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőhelyeket és az arcot fehérré, simává és üdévé varázsolja.

Legkitünőbb óvszer a nap és szél befolyása ellen.
Ára: kis tégely 50 kr., nagy tégely 1 frt, Margit hölgypor 60 kr., Margit szappan 35 kr., Margit fogpép (Zahnpasta) 50 kr., Margit arcvíz 50 kr.

Számtalan elismerő és köszönő levél!
Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes bekládása után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN
gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszerárban, drogua-üzletben és illatszerek-kereskedésben.

Raktár: **Kellner József**
gyógyszerésznél Nagybecskerekon.

Legjobb
szépitő
szer.

Hamisítók
bíróilag
üldöztek-
nek.

Utánzatoktól óvakodjunk!

339-b-5.5

Kishirdetések.

Egy szó ára 4 fillér.

<p>Jó házi koszt kapható Tarnay-féle házban az udvarban, balra. Ugyanott deákok felvételnek teljes ellátásra Horák Johanna. 514</p>	<p>Nős kertész, ki a konyha-, diszkerítés és főleg a szőlészetben jártas, azonnali belépésre kerestetik. Fizetés 200 korona, 12 hl. buza, 10 hl. tengeri, 730 liter tej, naponta fél liter bor, 20 százalék a kerti bevételből. Folyamodványok bizonyítványmásokkal urad. intézőzég, N.-Remete Máslak, Temesm. küldendők. 292</p>	<p>Gazdasági tanintézetet végzett fiatal ember oly uradalomban szeretne állást foglalni, ahol szorgalma és becsületes munkássága árán, állandó állásra számíthat. Szíves megkereséseket kér Kovács György Béla, Csáktornya, Ujvári-utca 98 sz. 290</p>	<p>Varrógépek. 25 frt készpénz, vagy utánvét mellett ajánlunk egy új Singer magaskaru családú varrógépet 6 évi jótállással, zárszekrényvel és minden kiegészítővel ellátva. Javítások szakszerűen és pontosan eszközöltetnek. Varrógép és kerékpár gyári raktár Budapest, VI., Izabella-utca 85 275</p>
<p>A pénzügyi palotában egy nagy bolt helyiség (a volt fogyasztási szövetkezet helyisége) azonnal bérbeadó. Ugyanott az üzleti be rendezések is jutányosan megkaphatók. Bővebbet a kiadóhivatalban. 510</p>	<p>Gépez-lakatos, ki az elektrotechnikai tanfolyamot végezte, 16 éve egy uradalomban alkalmazásban van, több évi gyakorlatl, az arató, fűkaszáló és többféle gazdasági gépek javításánál és átalkításánál, októberrre vagy későbbi időre állást keres. Nagy Sándor, Budapest, VII., Nefelejts-utca 23. sz. :93</p>	<p>Orvos uraknak balatoni szanatóriumra, hidegvizgyógyintézetre, gyermek-gyógyhelyre, svédornaszatra stb., Balaton legszébb, legegészségesebb partján, nagy telek rendelkezésükre áll, 1400 lakosu községnél, (vasuti állomás), villákkal beépített fürdőtelepen. Fölépítésre, berendezésre 8000 frt elegendő. Siker biztos Teletulajdonosok készek társul belépni. Részletekért fordulhatni 111 ek Vinc e plébánoshoz, Boglárón. 276</p>	<p>80 hektó világosi bor, saját termés. 1899 évről, egészen vagy hordónként, esetleg hektóliterenként a la d o Barthl Jánosnál Aradon, Rákóczy-utca 9. sz. 27 +</p>
<p>Mézledás. Délvidéki tiszta pergett virágméz, kilója 1 korona 50 fillér árban kapható Póti Ferencnél Nagybecskerekon (Torontál). Öt kilónyi rendelmeny portomonesen szállítatik. 283</p>	<p>Lakás. Mária Terézia-utca 2060. számú házban egy 3 szobából és összes mellékhelyiségekből álló szép utcai lakás csinos kerttel, évi 230 forintért f. évi november 1-ével kiadó. B. vebbet e lap kiadóhivatalában. 511</p>	<p>Nevelőnők francia, angol és német-honiakat, okl. magyar tanítóknoket, minden nemzet-ségű bonneokat és gyermekkertészknoket lelkiismeretesen ajánlok és elhelyezek. Magyar okl. tanítóknoket, zene és nyelvismeretekkel sürgösen keresek 300-600 frt évi fizetéssel. Szegheóné S. Luiza Budapest, VI., Dessewffy-utca 22. 269</p>	<p>Nevelőnő kerestetik vidékre 3 leány-gyermek mellé, ki az elemi és polgári iskolai tantárgyakat, zongorát, németet, franciát, kézimunkát és tornászatot tanítani képes. Kik nyilvános iskolákban működtek, előnyben részesülnek. Bizonyítványmásokkal és arcképpel ellátott ajánlatok Vető Zsigmondhoz Felcsuthra intézendők. 288</p>
<p>Saját termésű finom csemegeezőő kapható dr. Brájer Lajos-nál. Uri-utca. 263</p>	<p>12-14 forintig készíték mérték után remek szabású uri-ő tönnyököt finom gyapju- és kamgarn-szövetekből. Seiler R férfi-szabó Bpest, Dohány-utca 92. sz. Vidékre minták bérmentve. 287</p>	<p>Nevelőnő kerestetik vidékre 3 leány-gyermek mellé, ki az elemi és polgári iskolai tantárgyakat, zongorát, németet, franciát, kézimunkát és tornászatot tanítani képes. Kik nyilvános iskolákban működtek, előnyben részesülnek. Bizonyítványmásokkal és arcképpel ellátott ajánlatok Vető Zsigmondhoz Felcsuthra intézendők. 288</p>	<p>A trubadur a királykisasszonynak Sz. Szigethy Vilmos vers-könyve kapható a Torontál szerkesztőségében 1 frt 20 kr-ért. 116</p>

Keil-lakk

(Glasur)

legkitünőbb mázó-l szer puha padló számára.

1 nagy palack ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 45 kr.

Arany-fénymáz

képketerek stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz.

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

716 82

Ro'sa Ignác cégnél Nagybecskerek.

Szivattyuk M é r l e g e k

mindennemű házi, mezőgazdasági, építkezési, ipari és egyéb célokra. Legjobb gummi- és kender-tömleők.

= Mindenféle csövek. =

Legújabb javított rendszerű tizedes és futó súlyu mérlegek fából és vasból, kereskedelmi, gyári, mezőgazdasági, ipari és házi célokra.

Szivattyu- és gépgyártási betéti társaság 309-26-20

I. Schwarzenbergstrasse 6. **W. GARVENS, Bécs** I. Wallfischgasse Nr. 14.

Kaphatók gép-, vas- s egyéb hasonló kereskedésekben, technikai és vízvezetési üzletekben, kutfuró-vállalatoknál stb.

Kérjenek határozottan Garvens-szivattyukat, illetve Garvens-mérlegeteket.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kereskedelmi iroda.

Van szerencsénk a t. kereskedői világnak, valamint a p. t. birtok és ingatlan tulajdonosoknak tisztelettel jelenteni, hogy:

Budapest, V., Vaczi-körut 14. sz. a. egy

törvényszékiileg bejegyzett kereskedelmi irodát nyitottunk, mely vállalatunk működési köre a következőkre terjed ki: Szükségben levő kereskedők, birtok és ingatlan tulajdonosok rendezése és a kiegyezéshez szükséges kezességekről való gondoskodás, jelzáloghitel szerzése, birtokok és ingatlanok vétele, eladása és elcserélése, valamint foglalkozik minden a kereskedelmi szakmába vágó ügyletekkel.

Kiterjedt összeköttetésünkre, valamint sok évi bevált szakismereteinkre támaszkodva és a szoliditás legszigorubb elvétől vezettetve azon helyzetben vagyunk, hogy a hozzánk juttatott megbízásokat legpontosabban és leggyorsabban teljesíthetjük

A KERESKEDELMI IRODA LIPSCHER ÉS HOROVITZ.

Telefon.

686-33